

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 12Cb/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121354511
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Fígerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2022:6121354511.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudcom JUDr. Janou Fígerovou v právnej veci žalobcu: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne nám. 1, Bratislava, IČO: 00 603 481, proti žalovanému: Stavebné bytové družstvo Bratislava IV, so sídlom Polianky 9, Bratislava, IČO: 00 169 731, právne zastúpený: Mgr. Matej Vida, advokát so sídlom Púpavová 89, Bratislava, o zaplatenie 2.678,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 532,50 eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 532,50 eur od 22.05.2021 do zaplatenia sa zastavuje.

II. Žalovaný je p o v i n ň ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.146,40 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.146,40 eur od 22.05.2021 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60,2% nároku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou v upomínacom konaní domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 2.678,90 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania, titulom bezdôvodného obohatenia. V dôvodoch žaloby uviedol, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností: pozemkov na H. ulici v X., katastrálne územie W. P., parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m2, parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m2, parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m2, parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m2, parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m2, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría, ktorý je zapísaný na LV č. XXXX.

Na pozemkoch parcela registra „C“ č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX sú umiestnené stavby so súpisným č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, druh stavby - garáž, zapísané na LV č. XXXX, ktorých výlučným vlastníkom je žalovaný. Žalovaný užíva pozemky vo vlastníctve žalobcu bez právneho dôvodu. Žalovaný užíva predmetné pozemky bez platne uzatvorenej nájomnej zmluvy a za ich užívanie neplatí žiadne úhrady, v dôsledku čoho dochádza z jeho strany, v súlade s § 451 Občianskeho zákonníka k bezdôvodnému obohateniu.

Na pozemkoch parcela registra „C“ č. XXXX a XXXX sú umiestnené stavby so súpisným č. XXXX a XXXX, druh stavby - garáž, ktorých bol žalovaný výlučným vlastníkom až do ich prevodu kúpnu zmluvou V-XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX tak, ako to vyplýva z LV č. XXXX. Žalovaný pozemky vo vlastníctve žalobcu užíval bez právneho dôvodu.

Žalovaný užíval predmetné pozemky bez platne uzatvorenej nájomnej zmluvy a za ich užívanie neplatil žiadne úhrady, v dôsledku čoho dochádzalo z jeho strany, v súlade s § 451 Občianskeho zákonníka k bezdôvodnému obohateniu.

Žalobca listom z 04.03.2021 vyzval žalovaného na úhradu bezdôvodného obohatenia, ktorý list mu bol doručený 06.04.2021, ale žalovaný nereagoval úhradou. Pri ustálení výšky bezdôvodného obohatenia žalobca vychádzal z rozhodnutia žalobcu č. XX/XXXX primátora, ktorým sa stanovujú ceny prenájmov a predbežnej odplaty za vecné bremeno. V zmysle uvedeného je sadzba v prípade stavby garáže pre k.ú. W. P. stanovená vo výške 9,0 eur na m² na rok, čo v prípade výmery 20 m² predstavuje sumu vo výške 180 eur na rok a výmery 21 m² predstavuje sumu vo výške 189 eur na rok. Uplatnená suma žalobcom sa týka obdobia od 01.12.2018 do 12.03.2020 resp. do 30.04.2021. Uviedol tiež, že v obdobných veciach boli na tunajšom súde vedené medzi stranami sporové konania, kde bol žalobca úspešný (sp.zn. 22C/2/2019).

2. Vo veci bol Okresným súdom Banská Bystrica v upomínacom konaní 20Up/645/20212 vydaný dňa 23.11.2021 platobný rozkaz, ktorým súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania časti uplatneného nároku žalobcu za mesiace: 12/2018 a 1,2,3,4/2019, t.j. za 5 mesiacov spolu vo výške 532,50 eur s príslušenstvom (parc. reg. „C“ parc.č. XXXX, XXXX,XXXX,XXXX,XXXX,XXXX, XXXX). Dôvodil ust. § 107 Obč. zák., kedy subjektívna premlčacia lehota za dané mesiace uplynula; nakoľko žalovaný vedel aká je výška bezdôvodného obohatenia aj vzhľadom na predchádzajúci súdny spor z rovnakého titulu a skutkového stavu k novembru 2018 (sp. zn. 14Cb/101/2019), ale žaloba bola na súd podaná až 21.05.2021.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že žalovaný nárok uvedený v platobnom rozkaze čiastočne uznal, bezdôvodné obohatenie čo do dôvodu a výšky nespochybnil, preto považuje žalobu za dôvodnú.

5. Žalobca pred začatím pojednávania vo veci samej podaním z 10.10.2022 vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny 532,50 eur s príslušenstvom späť, vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania nároku. Žalobca trval na zaplatení sumy 2.146,40 eur s príslušenstvom a náhrade trov.

6. Vzhľadom k tomu, že žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny 532,50 eur s príslušenstvom späť pred prvým pojednávaním vo veci samej, súd konanie podľa § 144 a § 145 Civilného sporového poriadku (CSP) zastavil.

7. Súd na prejednanie veci vo zvyšnej časti žalobného návrhu na zaplatenie sumy 2.146,40 eur s príslušenstvom nariadil pojednávanie, kde predvolal žalobcu a právneho zástupcu žalovaného. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom s prílohami, odporom, vyjadrením k odporu, a listinnými dôkazmi predloženými žalobcom.

8. Pri rozhodovaní vo veci súd vychádzal z nasledovného zisteného skutkového stavu:

9. Žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností - pozemkov v X.-H. ul., k.ú. W. P. a to: parcela reg. „C“ č. XXXX o výmere XX m², parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m², parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m², parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m², parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m² a parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere XX m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, ktorý je zapísaný na LV č. XXXX (č.l. 11).

Na uvedených pozemkoch sú umiestnené stavby so súp. číslom XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX-druh stavby - garáže, zapísané na LV č. XXXX, ktorých výlučným vlastníkom je žalovaný (č.l.12 - č.l. 16). Žalovaný užíva pozemky žalobcu, na ktorých sú umiestnené stavby žalovaného bez platne uzavretej nájomnej zmluvy a za ich užívanie neplatí žalobcovi žiadnu úhradu. Žalobca listom z 04.03.2021 (č.l. 17) vyzval žalovaného na úhradu bezdôvodného obohatenia podľa bližšej špecifikácie za obdobie spätne vo vzťahu ku všetkým garážam za obdobie od 01.12.2018 do 12.03.2020, resp. do 31.01.2021. Žalovaný ale doposiaľ neuhradil žiadnu úhradu, ani nedošlo k inému majetkovoprávnemu usporiadaniu ich vzťahu. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje sumu (po čiastočnom späťvzati žaloby s príslušenstvom) vo výške 2.146,40 eur, vychádzajúc zo špecifikácie uvedenej v žalobe. Žalovaný v konaní a na pojednávaní uviedol, že si je vedomý uvedeného skutkového stavu, a považuje zvyšný nárok žalobcu za dôvodný čo do základu aj výšky. Potvrdil, že žalovaný od podania žaloby do nariadenia prvého

pojednávania žalobcovi neuhradil žiadnu sumu titulom užívania nehnuteľností. Odkázal na rozhodovaciu činnosť tunajšieho súdu - rozsudky (č.l. 19. č.l. 25, č.l. 31) v obdobných veciach.

10. Po právnej stránke súd posúdil vec nasledovne:

11. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka („OZ“), Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

12. Podľa § 451 ods. 2 OZ, Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa § 517 Ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

14. Podľa § 3 nar. Vlády SR č. 87/1995 Z.z., V znení účinnom ku dňu omeškania, je výške úrokov z omeškania o 5% bodov vyššie ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, pričom strany sporu uvedené ani nesporovali, že žalobca je výlučným vlastníkom vyššie uvedených nehnuteľností - pozemkov v k.ú. W. P., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX. Ďalej mal súd preukázané, že na uvedených pozemkoch má žalovaný ako výlučný vlastník umiestnené stavby - garáže s vyššie uvedenými súp. číslami, ktoré sú zapísané na č. XXXX k.ú. Karlova P., pričom žalovaný užíva dané pozemky žalobcu bez uzatvorenej nájomnej zmluvy alebo iného právneho titulu, a neplatí žalobcovi za ich užívanie za žalované obdobie od 01.12.2018 do 12.03.2020, resp. 30.04.2021 žiadnu sumu.

16. Bezdôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, (žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie), čiže ide o obohatenie neoprávnené. Je neprípustné, aby sa niekto obohacoval na úkor druhého bez toho, aby na to mal nejaký právny dôvod, preto je nevyhnutné, aby ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, musel obohatenie vydať. Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. O plnenie bez právneho dôvodu ide tiež v prípade užívania nehnuteľnosti - pozemku bez nájomnej či inej zmluvy alebo iného titulu (povinnosť plniť môže v niektorých prípadoch vyplývať tiež zo zákona alebo z rozhodnutia súdu) oprávňujúceho tieto nehnuteľnosti užívať. Pre vyriešenie otázky, kto v prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu (a kto je teda povinný vydať získané bezdôvodné obohatenie), je rozhodujúce, kto uvedené plnenie prijíma (kto realizuje užívateľské oprávnenia) bez právneho dôvodu, bez poskytovania náhrady za vykonávanie jemu nepatriacich oprávnení a bez toho, aby sa jeho majetok zmenšil o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom zakladajúcim právo užívať nehnuteľnosti - pozemky. Keďže príjemca takéhoto plnenia nie je - vzhľadom na samu povahu plnenia - schopný vrátiť ho, je povinný nahradiť bezdôvodné obohatenie vo forme peňažnej náhrady (§ 458 ods. 1 OZ).

17. V prejednávanej veci z dokazovania vyplynulo a žalovaný uvedené aj potvrdil, že žalovaný bez právneho dôvodu užíva nehnuteľnosti - pozemky žalobcu, na ktorých má žalovaný postavené svoje garáže. Žalovaný teda svojim užívateľským oprávnením prijíma plnenia, bez poskytnutia za vykonanie jemu nepatriacich oprávnení a bez toho aby sa zmenšil jeho majetok o prostriedky vynaložené v súvislosti s právnym vzťahom zakladajúcim právo užívať vec žalobcu bez akéhokoľvek právneho titulu a bez toho, aby za užívanie pozemku poskytoval žalobcovi plnenie. Na strane žalovaného teda došlo v danom období k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko sa bezdôvodne obohatí aj ten, komu sa neznižili aktíva, hoci by sa inak, pokiaľ by existoval právny dôvod plnenia, znížili, a jeho majetok by sa zmenšil. Žalobca výšku svojho nároku 2.146,40 eur odvodzoval od rozhodnutia č. XX/XXXX primátora. Žalovaný v priebehu konania súhlasil s návrhom, akceptoval právny dôvod a aj výšku uplatneného nároku, tak pokiaľ sa jedná o istinu, aj pokiaľ sa jedná o príslušenstvo pohľadávky - úrok z omeškania (§ 121 OZ). Nakoľko žalovaný tieto nerozporoval, súd sa výškou bezdôvodného opatrenia v ďalšom nezaoberal. Vzhľadom k uvedenému súd žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy.

18. Pretože sa žalovaný dostal s plnením svojho peňažného záväzku do omeškania, po márnom uplynutí lehoty 15 dní na zaplatenie podľa výzvy žalobcu listom 04.03.2021, prevzatej 06.04.2021, súd žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania, tak ako je uvedené vo vyroku rozhodnutia.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP (čiastočný úspech vo veci a procesné zavinenie na zastavení konania). Žalobca si uplatnil v žalobe nárok na zaplatenie sumy pôvodne 2.678,90 eur s príslušenstvom, čo predstavuje 100 % nároku. V priebehu konania žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 532,50 eur s príslušenstvom späť, pre žalovaným úspešne vznesenú námietku premlčania časti nároku. V danej časti teda došlo ku zastaveniu konania, ktoré zastavenie procesne zaviniel žalobca, nakoľko podal žalobu v premlčanej časti nároku. Súd na uvedené v rámci posúdenia celkového úspechu strán v spore musel prihliadnuť. Zastavená časť žalobného návrhu predstavuje vo vyjadrení 19,90 % - čo je procesný neúspech žalobcu a súčasne procesný úspech žalovaného v konaní. Úspech žalobcu predstavuje potom $100\% - 19,90\% = 80,10\%$ - úspech žalovaného 19,90 % = celkový úspech žalobcu 60,20 %. Súd preto žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 60,20 %.

20. Žalobca na pojednávaní pred súdom v časti uplatnenia nároku na náhradu trov konania uviedol a poukázal, že medzi stranami sa nejedná o prvý sporový prípad v danej veci. Žalovaný je so skutkovým a právnym stavom užívania daných nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu už dlhší čas oboznámený, aj vzhľadom k tomu, že vo veci boli vydané t.č. už právoplatné rozhodnutia súdov, aj odvolacieho súdu, kde bol obdobný nárok žalobcovi priznaný. Zo strany žalovaného však doposiaľ nedošlo k pokusu napr. uzavrieť zmluvy o nájme, ani o dobrovoľné platenie úhrady za užívanie, hoci je mu výška náhrady za užívanie 1 m² pozemku titulom bezdôvodného obohatenia známa. Preto požaduje plnú náhradu trov konania. Súd sa s uvedeným posúdením žalobcu nestotožnil. Tak ako bol žalovanému známy skutkový a právny stav užívania nehnuteľností (z pohľadu žalobcu), rovnako bol tento stav známy aj samotnému žalobcovi. V danom prípade preto súd musel vziať pri rozhodovaní o trovách konania a pri posudzovaní úspechu žalobcu v spore do úvahy čiastočné späťvzatie žaloby urobené žalobcom v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania nároku žalobcu žalovaným v priebehu konania a to vo výške 532,50 eur s príslušenstvom. Procesné zavinenie v danej časti spočíva len na strane žalobcu, nakoľko pri podaní žaloby si žalobca musel byť vedomý, že nárok proti žalovanému si uplatňuje aj v premlčanej časti nároku podľa § 107 Obč. zák., a nič mu nebránilo uplatniť si len sumu, ktorá je nepremlčaná, resp. uplatniť si svoje nároky za obdobie od 01/2018 do 4/2019 už skôr, ešte v rámci plynutia premlčacej lehoty podľa § 107 Obč. zák.. Súd v tomto smere poukazuje na zásadu, že bdelym patrí právo. Žalobca zaslal pred podaním žaloby žalovanému výzvu 04.03.2021, v ktorej si uplatnil nárok za obdobie od 01.12.2018, a návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínanom konaní podal až 11.05.2021.

21. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).